

Надія БОНДАРЕЦЬ,

orcid.org/0000-0002-6716-0995

Членкиня спілки звукорежисерів України,

здобувачка ступеня доктора філософії

Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв,

старша викладачка кафедри звукорежисури

Київського національного університету культури і мистецтв

(Київ, Україна) nadegdaleonidovna@gmail.com

УКРАЇНСЬКИЙ САУНД У ФОКУСІ САУНДПРОДЮСERA

Статтю присвячено дослідженню українського саунду як явища сучасної музичної культури, сформованого на перетині етнокультурної спадщини й новітніх саундпродюсерських технологій. Основну увагу зосереджено на ролі саундпродюсера як медіатора, що здійснює посередництво між традиційними формами музичної виразності, естетичними запитами артиста та очікуваннями аудиторії. Охарактеризовано ключові ознаки українського саунду, що включають мелодійну та ладову виразність, ритмічні моделі з акцентом на сильну долю, традиційне багатоголосся у вигляді терцієвих інтервалів бек-вокалів, а також тематичний зв'язок із природою, побутом і соціальним контекстом.

Актуальність дослідження полягає в тому, що в умовах глобалізації та війни підвищується суспільний запит на ідентичність, автентичність і впізнаваність, які відтворюються в музиці саме через національні коди. У статті аналізується, як сучасні саундпродюсери через інтерпретацію архетипових форм, стилістичних патернів та інтонаційних формул формують актуальне звукове середовище, що резонує з колективною культурною пам'яттю. Визначено, що успішний «український саунд» реалізовується не суто як етноцитата, а як результат глибокої реконструкції, інтерпретації й адаптації традиції до умов сучасної аудіокультури.

Метою дослідження є систематизація характеристик українського саунду, виявлення механізмів його формування в продюсерській практиці та розкриття ролі саундпродюсера у створенні ідентичності артиста через власний саунд. На основі аналізу творчості низки сучасних артистів, зокрема Верки Сердючки, Гелі Зозулі, Дмитра Волканова, зроблено висновок про ефективність застосування фольклорних і ритмомелодичних структур у поєднанні з актуальними аранжувальними засобами. Узагальнені результати демонструють, що український саунд у сучасній музиці виражається не лише як культурна спадщина, а й динамічна система, здатна до трансформації, експерименту та комунікації з аудиторією як усередині країни, так і за її межами.

Ключові слова: саундпродюсер, музичне мистецтво, саунд, українська музика, традиційна музика, фольк, український саунд, звукове мистецтво.

Nadiia BONDARETS,

orcid.org/0000-0002-6716-0995

Member of the Union of Sound Engineers of Ukraine,

PhD student

National Academy of Managerial Staff of Culture and Arts,

Senior Lecturer at the Department of Sound Engineering

Kyiv National University of Culture and Arts

(Kyiv, Ukraine) nadegdaleonidovna@gmail.com

UKRAINIAN SOUND IN THE FOCUS OF THE SOUND PRODUCER

The article is devoted to the study of the Ukrainian sound as a phenomenon of contemporary musical culture, formed at the intersection of ethno-cultural heritage and the latest sound production technologies. The main attention is focused on the role of the sound producer as a mediator who mediates between traditional forms of musical expression, aesthetic demands of the artist and audience expectations. The key features of the Ukrainian sound are characterised, including melodic and harmonic expressiveness, rhythmic models with an emphasis on strong beats, traditional polyphony in the form of tertiary backing vocals, as well as thematic connections with nature, everyday life and social context.

The relevance of the study lies in the fact that in the context of globalisation and war, there is an increasing social need for identity, authenticity and recognition, which are reproduced in music through national codes. The article analyses how contemporary sound producers, through the interpretation of archetypal forms, stylistic patterns and intonation formulas, create an actual sound environment that resonates with the collective cultural memory. It has been determined that a successful «Ukrainian sound» is realised not purely as an ethnocitation, but as a result of a deep reconstruction, interpretation and adaptation of the tradition to the conditions of modern audio culture.

The aim of the study is to systematise the characteristics of the Ukrainian sound, identify the mechanisms of its formation in production practice and reveal the role of the sound producer in creating the artist's identity through his or her own sound. Based on the analysis of the works of a number of contemporary artists, including Verka Serdyuchka, Gelia Zozulya, and Dmytro Volkanov, the author concludes that folklore and rhythmic melodic structures are effective in combination with modern arrangements. The generalised results demonstrate that the Ukrainian sound in contemporary music is expressed not only as a cultural heritage, but also as a dynamic system capable of transformation, experimentation and communication with audiences both within the country and abroad.

Key words: sound producer, musical art, sound, Ukrainian music, traditional music, folk, Ukrainian sound, sound art.

Постановка проблеми. Розвиток компаративного аналізу в музикознавстві, зокрема, дослідження звукових кодів національних культур, зумовив формування нових підходів до ідентифікації унікального саунду в межах конкретного соціокультурного середовища. У контексті української музики цей процес актуалізується особливо інтенсивно через необхідність культурного самовираження в умовах глобалізації, а також зростання суспільного запиту на збереження й популяризацію національної ідентичності. У музиці спостерігається поступове виокремлення ключових інтонаційно-ритмічних маркерів, що слугують основою для впізнаваності українського музичного саунду.

На сучасному етапі виникає потреба не лише в описовому чи історичному аналізі традиційної музики, а в її функціональній інтерпретації як чинника формування нової звукової ідентичності в популярній музиці. Попри численні спроби поєднання фольклору з електронною, поп-музикою або хіп-хопом, не завжди вдається досягти справжньої стилістичної цілісності. Саме тому ключовою постає роль саундпродюсера як посередника між традицією та сучасністю, здатного виявити, зберегти й актуалізувати національні звукові коди. Проте цей процес досі не має системної наукової артикуляції, що обґрунтовує необхідність дослідження феномену українського саунду в контексті сучасної саундпродюсерської практики.

Аналіз досліджень. У контексті сучасних трансформацій музичної індустрії, актуальним є аналіз процесів формування національного саунду в роботі саундпродюсера, який функціонує на межі технічної майстерності та мистецької інтерпретації. З огляду на тенденції глобалізації, збереження культурної самобутності через звук є стратегічно важливим завданням. Як зазначає О. Зосім, саме медіапроекти, що інтегрують фольклорні елементи в сучасні формати, сприяють актуалізації національної традиції та створюють міст між минулим і теперішнім у звуковому просторі. У цьому контексті діяльність саундпродюсера є інструментом креативної адаптації та естетичного посередництва між фольклором і аудиторією (Зосім, 2023).

Також дослідження О. Мазур (Мазур, 2024) про крос-культурні впливи в музиці підтверджують, що інтеграція українського фольклорного мелосу в сучасну поп-музику сприяє формуванню унікального саунду, здатного конкурувати на глобальному ринку, когерентна думка підкреслюється і в працях про шлягери, описані М. Мозговим (Мозговий, 2008) або оркестрові рішення Л. Колодуба, досліджені Л. Макаренко (Макаренко, 2025). У межах національного контексту такі риси, як використання народних ладів (Степанов, 2024) чи елементів естрадного мистецтва (Дружинець, 2021), стають маркерами української ідентичності в музичній продукції. Науковиця М. Дружинець в дисертації «Естрадне музичне мистецтво України кінця ХХ – початку ХХІ століття як фактор євроінтеграції української культури» підкреслює важливість формування впізнаваної ідентичності української музичної культури: «У таких обставинах український елемент буде більш наочним і стане маркером української культури для європейців, хоча, безумовно, не можна зводити національну культуру виключно до етнічної» (Дружинець, 2021: 52). У свою чергу, вивчення ролі аудіо в імерсивному досвіді (Сарока, 2024) та впливу звукових практик на емоційне сприйняття слухача (Блеір, Шімпт, 1992) свідчать про важливість свідомого формування саунду, де саундпродюсер виступає не лише технологом, а й культурним навігатором.

Метою статті є визначення ролі саундпродюсера у формуванні впізнаваного українського музичного саунду в сучасній популярній музиці, а також виокремлення характерних рис цього саунду як естетичного, національного та культурного явища. Дослідження спрямоване на аналіз того, як традиційні інтонаційні, ритмічні та вокальні елементи інтегруються у сучасні музичні практики та як саундпродюсер виступає посередником між спадщиною фольклору та вимогами глобального музичного ринку.

Виклад основного матеріалу. Саунд українського музичного мистецтва формується на перетині глибоких етнокультурних шарів і сучасної саунд-естетики. Історична пам'ять української народної піснетворчості виступає вагомим підґрун-

тям для формування звукової ідентичності сучасного українського музичного простору. Елементи фольклору, глибоко вкорінені у колективну підсвідомість, продовжують впливати на сучасну музику, як на рівні інтонаційного мислення, так і через ритмомелодичні моделі, темброву палітру, драматургічну побудову твору. Пісні, які передавались із покоління в покоління, закріпили певні аудіальні архетипи, які навіть у трансформованому вигляді впізнаються сучасною аудиторією як «свої».

Доктор мистецтвознавства О. Зосім в статті «Телевізійний проєкт «Колядки на Кудрявці» як форма збереження та актуалізації українського фольклору» акцентує увагу на тому, що фольклор є першоосновою популярної музики зазначаючи: «Фольклор уже не одне століття живить українське мистецтво, і кожне покоління митців знаходить нові форми його адаптації та репрезентації» (Зосім, 2023: 222). Саундпродюсери та артисти дедалі частіше звертаються до народної спадщини не як до рудименту, а як до музичної основи, яку можна переосмислювати у нових жанрових обрамленнях: електронній, інді-, поп-музиці, хіп-хопі, тощо.

Серед жанрів, що мають сталу популярність у вітчизняному музичному просторі, особливе місце займає полька, яка є запальним танцювальним жанром, що походить із Центральної Європи, але зазнав глибокої локалізації в Україні. У сучасній практиці українські виконавці активно звертаються до цього жанру як до ресурсу енергетики, ритмічної експресії та національної впізнаваності.

Феномен жанру польки виявляється в його здатності слугувати основою як для етнічних аранжувань, так і для сучасних поп-, рок- чи електронних треків. Відомі українські виконавці, зокрема Дримба да Дзига, The Dooh, Віктор Павлік, Тетяна Піскарьова використовують полькові ритми як засіб комунікації з аудиторією. Цей ритмічний малюнок слугує емоційним маркером радості, іронії або народного драйву, допомагаючи створити святкову, динамічну атмосферу, що резонує з колективною культурною пам'яттю слухача. Полька, як жанрова матриця, легко адаптується до сучасних стилів від фолк-року до етно-попу і залишається актуальною як форма звукової ідентичності.

Для саундпродюсерів полька стала жанром із високим потенціалом трансформації. Завдяки своїй ритмічній впізнаваності та просторовій відкритості, полька може стати основою як для неофолькових експериментів, так і для креативних поп-хітів. Вона дозволяє побудувати міст між традицією та інновацією, зберігаючи танцювальність і водночас додаючи національний колорит. Цим

пояснюється актуальність польки в кросжанрових продуктах сучасної української сцени.

Жанр польки в українському музичному мистецтві набув особливого значення як носій колективної пам'яті, ритмічної культури та фольклорної ідентичності. Попри своє європейське походження, полька швидко інтегрувалася в українське звукове середовище, трансформувавшись у локальні варіанти з характерними регіональними рисами. Цей танцювальний жанр, із притаманною йому пульсацією, темпом (від 100 до 130 ударів на хвилину) і метроритмом (2/4), не лише зберіг актуальність у традиційному фольклорі, а й став джерелом натхнення для сучасних артистів.

У наш час до польки звертаються як до музичного коду, який одразу викликає у слухача емоцію, знайому ще з дитинства або з родинного фольклорного досвіду. У творчості сучасних артистів полька виконує функцію енергетичного ядра. Артисти на кшталт Верки Сердючки, Дмитра Волканова, Гелі Зозулі використовують полькові мотиви як жанрову цитату, як засіб іронії, етнічного маркування або динамічного акценту.

Музикознавчий інтерес до польки також зростає через її структурну доступність та пластичність. Вона легко адаптується до сучасних аранжувань створюючи гібридні жанрові форми, що резонують із слухачем. У такий спосіб полька зберігає живий зв'язок з минулим, трансформуючись відповідно до нових музичних парадигм. Це робить її інструментом не лише естетичного впливу, а й соціокультурної комунікації. Полька стає метафорою національної енергії, життєствердження, стійкості та іронії, як рис, характерних для української ментальності.

Отже, полька в українському музичному мистецтві стала більше ніж жанр: це культурний код, що транслюється крізь покоління. Її актуальність у сучасному музичному просторі є свідченням живого діалогу між традицією і сучасністю, між народним корінням і інноваційним мисленням артистів та саундпродюсерів.

Саунд української традиційної музики формувався внаслідок поєднання специфіки вокального інтонування, особливостей ладово-гармонічної системи, тембрової палітри інструментів і ритмічної організації. На відміну від багатьох європейських традицій, українська пісенна культура зберегла гнучкість у ладовому мисленні, схильність до паралельних тональностей в гармонії, а також багатоголосся з притаманною звучанню щільністю. Звукова тканина творів часто створюється за допомогою взаємодії голосів у терціях, квартах або квінтах, а унікальною особливістю є власти-

вість брати дихання не в паузах, що при ансамблевому чи хоровому виконанні формує враження про спів без пауз. Усе це забезпечує унікальний національний саунд, який заслуговує на окрему системну характеристику.

У традиційній українській музиці виявляється низка характерних ознак, що формують її впізнаваний саунд. Ці саундоутворюючі компоненти не лише забезпечують стилістичну цілісність, а й відображають глибинні світоглядні та естетичні засади народної культури.

Серед саундоутворюючих компонентів, які мають вплив і на сучасну українську музику, і на популярність серед слухачів, варто виділити наступні:

1. Мелодійність і ладова виразність.

Однією з домінантних характеристик української традиційної музики є мелодійність, яка виражається через плавні, співучі інтонаційні лінії. Для мелодики українських народних пісень властиві як діатонічні, так і модальні лади (дорійський, міксолідійський тощо), що зумовлює їхню ладову виразність.

Науковець В. Степанов у статті «Народні лади у творчості українських композиторів-гітаристів» підкреслює важливість використання в сучасному музичному мистецтві народних ладів задля збереження культурної спадщини, зазначає: «Таким чином, використання народних ладів у творчості сучасних композиторів є не лише способом збереження культурної спадщини, але й потужним інструментом для інновацій, що дозволяє поєднувати традиційність із сучасністю, створювати багатогранну музику, яка залишається актуальною у локальному та глобальному контекстах» (Степанов, 2024: 2018).

2. Розмір 2/4 або 4/4 як ритмічна основа.

У більшості українських народних пісень переважає простий розмір 2/4 або 4/4. Він забезпечує чітку метроритмічну пульсацію, що часто реалізується у формі полькового, маршового або гопакового ритму. Ритмічна структура, як правило, має яскраво виражений акцент на сильну долю, що створює енергійну динаміку, особливо у танцювальному фольклорі.

Музикантка О. Мазур в науковій праці «Кроскультурний вплив у створенні музики: дослідження, як різні культурні елементи інтегруються в сучасні музичні твори, сприяючи глобальному культурному обміну» підкреслює наступне, вказуючи на важливість впливу традиційних ритмічних структур на сучасну музику: «Один з найважливіших аспектів впливу традиційних музичних жанрів на сучасну музику – використання мелодійних

та ритмічних мотивів, що характерні для певних культур» (Мазур, 2024: 66).

3. Акцент на сильну долю за допомогою бас-барабана.

Бас-барабан, який акцентує саме сильну долю, відіграє роль не лише ритмічного, а й структурного маркера, окреслюючи чітку музичну організацію й сприяючи залученню слухача до сприйняття енергетичного імпульсу композиції.

4. Бек-вокальні терції як гармонійна ознака.

Гармонійний спів у терціях є традиційною рисою українського багатоголосся. Використання паралельних терцій у бек-вокалах створює м'яке, тепле й емоційно забарвлене звучання, надаючи пісням характерної глибини.

5. Мелізматичність і вільне фразування.

Вокальна лексика української традиційної музики вирізняється високим ступенем мелізматичності з використанням численних прикрас, розспівів, глісандо. Для сольного співу характерне вільне фразування, що передбачає імпровізаційний підхід до ритму, динаміки та темпового руху. Вокальна манера часто є антиакадемічною: відкрите, грудне звучання, спів «на повний голос», що зберігає архаїчну природність і силу.

6. Мінорна тональність з оптимістичним емоційним тлом.

Хоча в українському фольклорі широко застосовується мінорна гармонія, вона не обов'язково асоціюється з сумом чи трагізмом. Навпаки, навіть у мінорі народна пісня часто зберігає життєствердну інтонацію, що відображає філософське ставлення до життєвих випробувань.

7. Архаїчність форм і ритмічних структур.

Музичні форми української традиційної музики здебільшого мають куплетно-приспівну побудову. Повторюваність фраз, елементів, ритмів, що мають ритуальне походження, забезпечує циклічність і легкість сприйняття. Ці риси вказують на глибинні історичні корені музики, зокрема її зв'язок із обрядовістю, ритуалами, колективним переживанням часу і події.

8. Тематичний зв'язок із природою і побутом.

Зміст українських традиційних пісень часто пов'язаний із природними циклами, календарно-обрядовими подіями, господарським побутом, міжособистісними взаєминами. Музика функціонує як складова частина життя громади, відображаючи екзистенційні моменти в формі музичного висловлювання.

Сучасна українська музика стала результатом складного синтезу міжнародного культурного обміну, новітніх технічних засобів і глибокого фольклорного коріння. У добу глобалізації, де уні-

версальні тренди задають стандарти, саме звернення до національної музичної традиції стає маркером унікальності. Характерний «український саунд», заснований на інтонаційних, ладових, тембрових і ритмічних особливостях фольклору, залишається не просто актуальним, а дедалі більш затребуваним серед слухачів.

Слухач підсвідомо реагує на знайомі патерни, які з дитинства оточували його в піснях, колискових, обрядовій музиці. Таке «інтонаційне коріння» формує природне відчуття автентичності й належності до спільноти. Крім того, у воєнний час особливого значення набуває культурна самоідентифікація і саме музика з етнічним забарвленням дає відчуття цілісності, сили, правди і зв'язку з попередніми поколіннями.

Гурти DakhaBrakha, Go_A, Kalush Orchestra, Dakh Daughters, The Doox і артисти на кшталт Fiinka чи Anka використовують національні мотиви у синтезі з електронною, поп-, рок-музикою та хіп-хопом. Завдяки цьому створюється багатошаровий саунд, де поєднано інтонаційні елементи народної музики з сучасною продакшн-естетикою. Саме така інтеграція дає слухачеві новий емоційний досвід і водночас відчуття впізнаваності. Дослідниця Л. Макаренко в монографії «Лев Колодуб: український фольклорний мелос і оркестр» підтверджує думку про наявність музичної традиційної основи у творчості гурту Go_A та репрезентативність у світі: «Підтвердженням актуальності фольклорного первня в естрадно-популярній музиці є результати відбору на цьогорічний конкурс. Україну у 2020 році буде представляти електрофольк-гурт Go_A з композицією, у якій автентичний мелос поєднується із сучасними засобами естрадного рок-стилю» (Макаренко, 2025: 6).

Традиційна музика перестає бути лише матеріалом для етнографії. Вона стала в руках саундпродюсерів живою системою, яку сьогодні активно переосмислюють молоді композитори, музиканти й виконавці. Увага до фольклору виражається не лише як модна тенденція, а й культурна необхідність, що відкриває нові сенси в межах сучасної музики. Завдяки цьому формується автентична школа українського саундпродюсування.

Історична спадковість української традиційної музики прямо впливає на сучасне музичне виробництво, як у концептуальному, так і в технічному плані. Вона надає музиці глибини, змістовності, культурної впізнаваності. Слухачі, прагнучи ідентичності, емоційної правди і «живого звуку», все частіше звертають увагу на композиції, що мають фольклорне підґрунтя. Це підтверджує феномен

популярності української музичної сцени як носія національної культурної пам'яті у новому звучанні. Про популярність пісень, які створені на основі традиційного українського саунду писав композитор і науковець М. Мозговий у статті «Особливості українського шлягеру в контексті розвитку національної естради», підтверджуючи вподобання української аудиторії: «Деякі пісні українських композиторів мають виразний шлягерний характер, хоча за мелодійністю, ладовим забарвленням, гармонічністю та ритмікою максимально наближаються до вітчизняного музичного фольклору: «Вишні», «Дикі гуси», «Чарівна скрипка» І. Поклада; «Червона троянда» А. Горчинського; «Два кольори», «Ясени», й «Цвітуть осінні тихі небеса» О. Білаша; «На долині туман» Б. Буєвського» (Мозговий, 2008: 78).

Музичний підхід, що ґрунтується на історично впізнаваних елементах традиційної мелодики та тембрової палітри, створює особливу емоційну прив'язаність слухача. Інтонаційні моделі, притаманні українському фольклору, асоціюються з колективною культурною пам'яттю, що формувалася поколіннями через побутову, обрядову та подієву пісенність.

Крім цього, використання полькових ритмів створює пульсуючий характер треку, який апелює до тілесного сприйняття музики, тобто до фізіологічного відгуку слухача. Завдяки цьому композиції легко запам'ятовуються, викликають бажання рухатися, танцювати, співати разом. У поєднанні з сатиричними або іронічними текстами, що висміюють соціальні типи або побутові ситуації, така музика набуває ознак соціального феномену, у якому кожен слухач впізнає щось знайоме. З цієї причини саунд артистів стає не лише естетично привабливим, а й функціонально ефективним, оскільки виконує роль розваги, катарсису, комунікації та ідентифікації.

Ще одним важливим аспектом є голосова подача артистів, а саме яскраво забарвлений вокал, часто з використанням гіпертрофованих інтонацій, фольклорного гортанного або грудного звучання, яке нагадує народний манер співу, а також участь бек-вокалів у терції, що надає пісням відчуття гуртового, святкового звучання. Такий вокальний стиль сприймається не як академічний, а як автентичний, щирий, близький до звичайної людини і саме такою є й мета цього типу саундпродюсування: бути доступним, зрозумілим і водночас дотепним.

Традиційні народні мотиви обгорнуті в іронічну поп-естетику, створюючи традиційну ідентифікацію через «український саунд» дозволяють

порушувати важливі теми через гумор, самоіронію та гротеск. У такому контексті функція саундпродюсера не лише у забезпеченні технічної якості, а в делікатному балансі між традицією і постмодерною естетикою. Зрештою, саме такий баланс робить музику цих виконавців не просто популярною, а культурно релевантною.

Наявність такого культурного коду в мелодиці, вокалі та власному саунді автоматично підвищує шанс пісні на резонанс із широкою аудиторією, яка шукає у музиці не тільки новизни, а й стабільності, впізнаваності, національного символізму. Тому саме артисти, які звертаються до традиційної форми й поєднують її із сучасним підходом до саундпродюсування, мають більші шанси на довготривалу любов публіки. Їхня музика виконує не лише розважальну, а й репрезентативну функцію, адже вона озвучує емоції народу, говорить зрозумілою мовою та зберігає культурну спадщину в актуальному саунді. Про процес, в якому емоція викликається музичним твором просто тому, що цей стимул неодноразово поєднується з іншими позитивними або негативними стимулами пишуть В. Сарока (Сарока, 2024: 6), М. Блеір і Т. Шімпт (Блеір, Шімпт, 1992: 35–43).

Наприклад, саунд Верки Сердючки відзначається поєднанням естрадної танцювальності, фольклорного мелосу та гумору. Композиція «Горілка» побудована на маршово-польковому ритмі 2/4 з характерним бас-барабаном на сильну долю. У вокалі переважає відкритий регістр, наближений до народної манери співу з інтонаційними вигуками, звертаннями та емоційною розкутістю. Особливістю є використання гармонійного бек-вокалу в терціях, що створює ефект гуртового співу, ніби на застіллі. У пісні «Кицька Люда» простежується архетипізація жіночого образу через танцювальний ритм, впізнавані побутові сюжети та сатиричну мелодику, що базується на малих терціях, типових для народних куплетів. Саундпродюсування Сердючки виражається через естетику «поп-фольку», яка тримається на впізнаваності, ширості та театральності.

Геля Зозуля поєднує в творчості вокал на межі академічного мецо-сопрано та народного голосоведення. Композиція «КоляГаля» об'єднує звичний для традиційної музичної культури побутовий сюжет та музичний супровід як синтез фольку і диско. На момент написання статті кліп на пісню «КоляГаля» на платформі YouTube набрав майже 3 мільйони переглядів, що свідчить про попит серед слухачів сучасної творчості, яка базується на саунді традиційної української музики. Композиція «Гроза» демонструє здатність Зозулі інтер-

претувати сучасну українську пісню через естетику саунду народної музики. Тут фольклорна мелодійна лінія формується із застосуванням кнопкового акордеону, тамбурина, скрипки. Традиційна куплетно-приспівна форма в розмірі 2/4 із бас-барабаном на сильну долю. В пісні «Сьомий елемент» не використовуються традиційні музичні інструменти, трек побудований на електронному звучанні, але при цьому він зберігає характерні риси «українського саунду». Динаміку композиції створюють застосовувані модуляції на кожному куплеті.

Дмитро Волканов обирає стратегію фольклорного постмодерну з акцентом на інтонаційну впізнаваність, але з явним драматургічним підходом до побудови треків. У «Я не буду пити» можна простежити просту куплетно-приспівну форму, ритміку 2/4, бек-вокали в терціях та характерний для традиційної пісенної творчості текстовий зміст, що виводить на архетипічний образ українського чоловіка. Саунд включає класичний склад сучасного гурту барабани (використовують електронні), гітари, цифрове піаніно, бас гітара, при цьому це не заважає сприймати музичну композицію по характеру наближеною до польки. Варто зазначити, що Дмитро Волканов сам виступає саундпродюсером власних треків, хоча і співпрацює з аранжувальниками, рекорд-, міксинг- і мастеринг-інженерами. Волканов є автором своїх пісень, тому цілісність «українського саунду» поєднується з образом виконавця. Трек «Зоряне небо» став синтезом мінорного настрою та емоційного піднесення. Використовується щільна синтетична підкладка та ритмічна структура в стилі диско із солюючою електрогітарою, але навіть таке поєднання не змістило акцентів із текстового змісту, розміру 2/4, «відкритого» вокалу та терцієвих приспівів. У композиції «Я на жигулі» відчувається польковий пульс, характерний бас на сильну долю та стилізація під весільний репертуар. Вокальна подача нарочито «народна», з відкритим гортанним звучанням. Пісня «З Днем народження» є прикладом поєднання обрядової інтонаційної формули з побутовою лексикою й поп-аранжуванням. Це типова святкова композиція, стилізована під застільний репертуар з електронним аранжуванням, але з чіткими семантичними елементами вітального обряду.

У творчості зазначених виконавців відбувається свідомо реконструкція й трансформація української традиційної музики. Вона подається не як «етнографія», а як живий елемент популярної культури, що працює на впізнаваність, емоційну включеність та сатиричну рефлексію над

сьогоденням. Саундпродюсерські підходи базуються на синтезі електроніки, фольклору та масової популярної культури з дотепною, часто провакативною подачею. Саме це й формує сучасний «український саунд» із глибоким національним корінням.

Усі троє митців представляють різні полюси репрезентації українського традиційного саунду: від комічної та пародійної подачі до глибокого експериментального занурення. Вони демонструють, що національні музичні коди можуть бути ефективно адаптовані до сучасного контексту, зберігаючи свою впізнаваність, емоційну силу та ідентичність. Український саунд у цьому випадку сприймається не як архаїзм, а як сучасна, комерційно-приваблива, гнучка та актуальна основа сучасної музичної комунікації.

У контексті сучасної української популярної музики саундпродюсер виконує ключову роль у формуванні впізнаваного «українського саунду». Саме саундпродюсер визначає звукову естетику треку, обирає стилістичні засоби, темброву палітру, ритмічну організацію, прийоми обробки вокалу та музичних інструментів. Орієнтуючись на етнокультурний код, саундпродюсер інтегрує елементи фольклору, традиційної ладової системи, ритмів польки, гопака чи маршу, а також інтонаційні зворо́ти, характерні для української народної музики. Такий підхід дозволяє створити продукт, що залишається автентичним, але водночас конкурентоспроможним у глобальному аудіопросторі.

Саундпродюсер не лише технічно оформлює звучання артиста, а й виконує роль культурного інтерпретатора, який поєднує традиційні мотиви

з актуальними трендами електронної, поп- чи хіп-хоп-музики. Саме тому саундпродюсер визначає межі «українського саунду». Успішне поєднання елементів української ідентичності із сучасним саундом сприяє не лише комерційному успіху артистів, а й формуванню музичної мови, що резонує з колективною пам'яттю та очікуваннями локального слухача.

Висновки. Підсумовуючи зазначене вище, можемо констатувати, що український саунд як явище сучасної музичної культури є результатом глибокої взаємодії між традиційною фольклорною основою та сучасними рішеннями саундпродюсування. Завдяки поєднанню національного інтонаційного мислення, ладово-гармонічних структур, ритмічних моделей і сучасних технологій, формується впізнаваний український саунд, який виконує функції ідентифікації, комунікації та культурної репрезентації. Артисти, які звертаються до національних кодів, зберігаючи при цьому сучасність подачі, знаходять відгук серед слухачів, що особливо важливо в умовах суспільних викликів, війни та потреби в культурному укоріненні.

Роль саундпродюсера у цьому процесі є визначальною, оскільки саме він виступає сполучною ланкою між традицією і сучасністю, між естетикою артиста і запитам аудиторії. Саундпродюсер не лише формує саунд, а й структурує ідентичність артиста через інтерпретацію національних елементів у нових музичних контекстах. З огляду на це, український саунд у сучасній поп-культурі постає як динамічна система, що здатна до еволюції, оновлення та глибокої комунікації з масовою аудиторією як усередині країни, так і поза її межами.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Дружинець М. І. Естрадне музичне мистецтво України кінця XX – початку XXI століття як фактор євроінтеграції української культури: автореф. дис. ... к. мист. : 26.00.01 – Теорія та історія культури / М. І. Дружинець ; Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв. 2021. 226 с.
2. Зосім О. Л. Телевізійний проєкт «Колядки на Кудрявці» як форма збереження та актуалізації українського фольклору. Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв : наук. журнал. 2023. № 1. С. 222–227.
3. Мазур О. В. Крос-культурний вплив у створенні музики: дослідження, як різні культурні елементи інтегруються в сучасні музичні твори, сприяючи глобальному культурному обміну. Міжнародний науковий журнал «Інтер-наука». 2024. № 3. С. 65–69. <https://doi.org/10.25313/2520-2057-2024-3-9713>
4. Макаренко Л. П. Лев Колодуб: український фольклорний мелос і оркестр: моногр. / Лідія Петрівна Макаренко. Київ: КНУТД, 2025. 184 с.
5. Мозговий М. П. Особливості українського шлягеру в контексті розвитку національної естради. Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв. 2008. № 10. С. 72–79.
6. Степанов В. Народні лади у творчості українських композиторів-гітаристів. Актуальні питання гуманітарних наук. Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2024. Вип. 82. Том 2. С. 212–219. DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/82-2-29>
7. Blair M. E., Shimp T. A. Consequences of an unpleasant experience with music: A second-order negative conditioning perspective. Journal of Advertising, 21. 1992. P. 35–43. <https://doi.org/10.1080/00913367.1992.10673358>
8. Saroka V. The Role of Sound in the Immersive Experience: Poster article. Avant, 14(3). 2024. P. 1–9. <https://doi.org/10.26913/ava3202406>

REFERENCES

1. Druzhynets M. I. (2021) Estradne muzychne mystetstvo Ukrainy kintsia XX – pochatku XXI stolittia yak faktor yevrointehratsii ukrainskoi kultury [Variety music art of Ukraine of the late 20th – early 21st century as a factor of European integration of Ukrainian culture]. *Natsionalna akademiia kerivnykh kadriv kultury i mystetstv*. 226 p. [in Ukrainian].
2. Zosim O. L. (2023) Televiziyni proiekt “Koliadky na Kudriavtsi” yak forma zberezhenia ta aktualizatsii ukrainskoho folkloru [The television project “Carols on Kudriavka” as a form of preservation and actualisation of Ukrainian folklore]. *Visnyk Natsionalnoi akademii kerivnykh kadriv kultury i mystetstv: naukovyi zhurnal – Herald of the National Academy of Managerial Staff of Culture and Arts: scientific journal*, 1. 222–227. [in Ukrainian].
3. Mazur O. V. (2024) Kros-kulturnyi vplyv u stvorenni muzyky: doslidzhennia, yak rizni kulturni elementy intebruuiutsia v suchasni muzychni tvory, spriyaiuchy hlobalnomu kulturnomu obminu [Cross-cultural influence in music creation: a study of how different cultural elements are integrated into modern musical works, contributing to global cultural exchange]. *Mizhnarodnyi naukovyi zhurnal “Internauka” – International Scientific Journal “Internauka”*, 3. 65–69. <https://doi.org/10.25313/2520-2057-2024-3-9713> [in Ukrainian].
4. Makarenko L. P. (2025) Lev Kolodub: ukrainskyi folklorny melos i orkestr [Lev Kolodub: Ukrainian folk melos and orchestra]. Kyiv: KNUTD. 184 p. [in Ukrainian].
5. Mozhovyi M. P. (2008) Osoblyvosti ukrainskoho shliaheru v konteksti rozvytku natsionalnoi estrady [Peculiarities of the Ukrainian schlager in the context of the development of national pop music]. *Visnyk Kharkivskoi derzhavnoi akademii dyzainu i mystetstv – Bulletin of Kharkiv State Academy of Design and Arts*, 10. 72–79. [in Ukrainian].
6. Stepanov V. (2024) Narodni ladi u tvorchosti ukrainskykh kompozytoriv-hitarystiv [Folk modes in the works of Ukrainian guitarist-composers]. *Aktualni pytannia humanitarnykh nauk. Vydavnychiy dim “Helvetyka” – Current Issues of the Humanities*. Helvetyka Publishing House, 82(2). 212–219. <https://doi.org/10.24919/2308-4863/82-2-29> [in Ukrainian].
7. Blair M. E., Shimp T. A. (1992). Consequences of an unpleasant experience with music: A second-order negative conditioning perspective. *Journal of Advertising*, 21, 35–43. <https://doi.org/10.1080/00913367.1992.10673358>
8. Saroka, V. (2024). The Role of Sound in the Immersive Experience: Poster article. *Avant*, 14(3), 1–9. <https://doi.org/10.26913/ava3202406>